

GEVONDEN VOORWERPEN

In en uit de klas

Henny Jellema werkte in het verleden met analfabete en laaggeletterde NT2-jongeren, maar geeft sinds enkele jaren Engels en NT2 aan het Sterrencollege te Haarlem. Nog steeds komt ze leuke situaties tegen waaruit blijkt hoe leerders van een tweede taal naar de nieuwe taal kijken. En dat is vaak erg letterlijk. Dit voorval gebeurde in de klas van haar collega Adrie van der Bijl.

HENNY JELLEMA/TAALKLAS STERRENCOLLEGE, HAARLEM

We hebben vier klassen, 1A, 1B, 1C en 1D. Onlangs zijn drie leerlingen uit 1A in andere klassen geplaatst vanwege hun niveau. Mikal uit Polen zag zijn beste vriend Patryk met spijt vertrekken, maar het is hem zo goed mogelijk uitgelegd en hij zet zich manmoedig aan zijn nieuwe opdracht in Zebra. Daar staat letterlijk: 'Kies twee vrienden uit je klas en doe dat-en-dat....' Hij loopt naar de deur en mijn collega vraagt: 'Waar ga jij naar toe?' Hij was op weg naar Patryk. Mijn collega: 'Maar dat kan nu niet. Straks in de pauze kun je je vriend zien. Hup, zitten.' Mikal pakt zijn boek, loopt met zijn boek naar de docent en wijst haar de opdracht aan. Toen had mijn collega de interessante taak om Mikal uit te leggen dat, als de opdracht is dat je vrienden UIT je klas moet zoeken, je ze dan IN de klas zult vinden. Ook al is je beste vriend UIT je klas.

VERHAAL IN DE KLAS

Inleiding

De meeste mensen in Nederland kennen het beroemde sprookje *De nieuwe kleren van de keizer* van Hans Christiaan Andersen. Niet iedereen zal weten dat dit verhaal ook in andere culturen bestaat. In Sri Lanka bijvoorbeeld heet nagenoeg hetzelfde verhaal *De onzichtbare zijden mantel* en een vergelijkbaar Turks volksverhaal heet *De nieuwe tulband van de koning*. Overigens gebruikte Andersen een oud Spaans verhaal dat al in de 13e eeuw werd opgetekend als bron voor *Keiserens nye klæder* (gepubliceerd in 1837).¹

Een goede reden dus om dit transnationale sprookje op te nemen in de rubriek *Verhaal in de klas*. Wie weet kennen sommige cursisten ook een variant van het verhaal. De meeste cursisten zullen wel weten wat weven is, maar kennen waarschijnlijk de Nederlandse woorden niet (*weven, stof, draad, weefgetouw, wever*). Ook woorden als *keizer, majesteit, minister, kamerheer, dienaar* en *bedrieger* moeten waarschijnlijk even besproken worden. Het is altijd verstandig om het verhaal eerst een keer voor te lezen, voordat cursisten er individueel of in groepjes mee aan de slag gaan. En natuurlijk is het interessant om te praten over 'de moraal' van het verhaal.

JEANNE KURVERS / UNIVERSITEIT VAN TILBURG

¹ Deze informatie komt van Prof. D. Ashliman, die zich veel met volksverhalen heeft beziggehouden. Hij was tot zijn pensioen werkzaam aan de universiteit van Pittsburg. Zie: <http://www.pitt.edu/~dash/type162o.html>

De nieuwe kleren van de keizer

Er was eens een rijke keizer.
Hij zorgde niet goed voor zijn volk,
want hij gaf al zijn geld uit aan mooie kleren.
Elk uur van de dag wilde hij iets anders aan.

Op een dag kwamen er twee bedriegers.
Ze zeiden: 'Wij zijn wevers.
Wij weven voor u de mooiste stof die er is,
van zijdedraad met goud.
Maar die stof is ook nog heel bijzonder:
Domme mensen kunnen de stof niet zien,
alleen slimme mensen zien de mooie stof.'

'Die stof moet ik hebben', dacht de keizer.
'Daar laat ik mooie kleren van maken.
En als ik die draag,
weet ik ook meteen wie er erg dom is.'
Hij gaf de wevers geld, zijde en goud.
Dan konden ze meteen beginnen.

De bedriegers pakten het weefgetouw
en deden net of ze werkten.
Maar het weefgetouw was leeg.
Er zat geen zijden draad op,
en het goud hadden ze in hun zak gestopt.

Na een paar dagen vroeg de keizer:
'Zou de stof al klaar zijn?
Er moet eens iemand gaan kijken.'
Hij stuurde zijn beste minister.
Die ging meteen kijken.
'Mijn hemel', dacht de minister,
'ik zie helemaal niets!
Straks denken de mensen dat ik dom ben,
want domme mensen zien de stof niet.'
'O, wat is het prachtig', zei hij toen maar.
'Ik ga de keizer zeggen dat het heel mooi wordt.'
'Dat is goed', zeiden de bedriegers.

Toen stuurde de keizer zijn kamerheer.
Ook die keek en keek,
maar ook hij zag helemaal niets.
'Ik ben toch niet dom', dacht de kamerheer.
'Ik doe net of ik alles zie.'
Dus zei hij: 'De stof is werkelijk prachtig.
Dat ga ik de keizer zeggen.'

De keizer ging nu zelf kijken.
'En, majesteit?' vroegen de bedriegers,
'Is het niet prachtig?'
En ze wezen op het lege weefgetouw.

'Wat krijgen we nou?' dacht de keizer.
'Ik zie niets! Dan kan niet!
Ik ben toch zeker niet dom?'
Hij zei dus ook: 'O, wat is het mooi!
Ik ben er heel blij mee.
Maak maar snel mijn kleren.'

De bedriegers deden net
of ze de stof van het getouw haalden.
Ze knipten met grote scharen in de lucht.
En naaiden met naalden zonder draad.
De volgende dag zeiden ze:
'Kijk, nu zijn de kleren klaar!'

De keizer kwam meteen, met zijn dienaren.
De bedriegers hielden hun armen omhoog.
Die waren wel leeg,
maar ze zeiden: 'Kijk, hier is uw broek
en hier is de mantel!
Kleed u maar snel om.'
De keizer deed zijn oude kleren uit.
De bedriegers hielpen hem met de nieuwe.

'Wat staat dat mooi!', riepen de mannen.
'Dat is een kostbaar kostuum!'
Ook al zagen ze geen kleren.
'Bent u klaar, majesteit?', vroegen de mannen.
'Dan gaan we in optocht door de stad.'
Toen gingen ze naar buiten.
In het midden liep de keizer.
Alle mensen keken uit hun ramen, en... zagen niets.
Maar ze dachten: 'Als ik dat zeg, ben ik dom.'

Opeens riep een klein kind:
'Kijk daar, de keizer heeft geen kleren aan!'
'Een kind spreekt de waarheid', dacht de vader.
En hij vertelde aan de andere mensen,
wat het kleine meisje zei:
'De keizer heeft geen kleren aan.'
Even later riep het hele volk:
'De keizer heeft geen kleren aan!'

Illustratie: Conny van der Neut